

Alkotmánybíróság
1015 Budapest
Donáti u. 35-45.
Nyíregyházi Törvényszék útján

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/00619-0/2020	
Érkezett: 2020 MÁRC 25.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet:	

2020-03-17
P.20.104/2019/38

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED]

[REDACTED] alatti indítványozó a Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt Pf.I.20.361/2019/5. sz. ítélete, és a Nyíregyházi Törvényszék 2019. július 3. napján kelt 1.P.20.104/2019/31. sz. ítélete ellen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján a törvényes határidőn belül az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a részletesen kifejtett indokaim alapján a Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt Pf.I.20.361/2019/5. sz. ítéletét és a Nyíregyházi Törvényszék 2019. július 3. napján kelt 1.P.20.104/2019/31. sz. ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést megsemmisíteni szíveskedjék.

A hivatkozott ítéletek sértik Magyarország Alaptörvényének XXVIII. cikk (1) bekezdését (tisztességes eljáráshoz való jog) és a XXVIII. cikk (7) bekezdését (jogorvoslathoz való jog).

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

A) Pertörténet és tényállás ismertetése

A Debreceni Városi Bíróság előtt folyamatban volt perben [REDACTED] szakértő adott igazságügyi szakértői véleményt. E szakértői vélemény miatt 2012. augusztus 1. napján vagyoni és nem vagyoni kár megfizetése miatt pert indítottam a Debreceni Városi Bíróságon. Az első tárgyalást követően 2013. június 7-én kiterjesztettem a keresetemet [REDACTED] al szemben, akit nem vagyoni kár megtérítésére kértem kötelezni, mivel ügyvédként nem megfelelően látta el képviselőmet. 2013. szeptember 19-én a bíróság felfüggesztette a per tárgyalását, azzal az indokolással, hogy jelen ügy előzetes kérdés elbírálásától függ, melynek tárgyában P.21.644/2010. sz. alatt polgári per van folyamatban. Az ügy befejezését 2015. március 30-án kelt levelemben bejelentettem. A bíróság ezt követően a következő tárgyalást 2016. február 3. napjára tűzte ki. A tárgyalásról készült jegyzőkönyv szerint a bíróság tájékoztatott, hogy a perindítás hatálya nem áll fenn, de érdemi végzés a per megszüntetéséről [REDACTED] szemben nem kell meghozni. A bíróság 2016. július 5-én kihirdetett ítéletében elutasította a keresetemet, kötelezett, hogy az alperes javára 137.546.-Ft ügyvédi munkadíjat fizessék meg. Az ítélet indokolása szerint az előzményi perben a bíróság, köztük az alperes által készített szakértői véleményt a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében írtak szerint mérlegelte és az alapján hozta meg határozatát. A másodfokú bíróság az ítélet indokolásában is rögzítette, hogy a szakértői véleményt nem teszi aggályossá, ha különböző aspektusból feltett kérdéseire kiegészítő véleményeket is adott. Jogellenes magatartás és okozati összefüggés hiányában

nem vonható kártérítési felelősségre, az ítélet anyagi jogereje pedig kizárja, hogy az előzményi perben hozott ítéletet bárki vitássá tegye. Ezért a járásbírótság mellőzte a szakértői bizonyításra vonatkozó indítványomat. A 2016. augusztus 22. napján kelt fellebbezésemben kértem az ítélet hatályon kívül helyezését, mivel a járásbírótság anyagi jogerőre, azaz ítélt dologra hivatkozott, azonban nem a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításáról/permegszüntetéséről döntött, hanem ítéletet hozott, melyben perköltség viselésére kötelezett. Az ítélet indokolása nem felel meg a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak, mert nem mutatta be a szakértő szakvéleményével szemben álló bizonyítékokat és azokat nem mérlegelte, nem rendelt ki szakértőt, érdemben nem bírálta el az ügyemet. Kifejtettem véleményemet továbbá a kiterjesztés visszavonása tárgyában is. A fellebbezés elbírálására másodfokú bírósággként a kijelölt Miskolci Törvényszék 2017. február 7. napján tartott tárgyalást. A tárgyaláson a szakértő ügyvédje jelezte, hogy az előterjesztette fellebbezési ellenkérelmét elektronikus úton, melyet csatolt papír alapon, továbbá az OBH visszaigazolását. Az elektronikusan elküldött ellenkérelme a másodfokú tárgyalást követően érkezett meg. A Miskolci Törvényszék a 3.Pf.22.531/2016/3. ítéletében helybenhagyta a járásbírótság ítéletét és kötelezett 100.000.-Ft ügyvédi munkadíj viselésére. A jogerős ítélet indokolása szerint a kártérítési keresetet nem az azt készítő szakértő, hanem a Ptk. 339. § (1) bekezdése és 349. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hozó törvényszék ellen indítható meg. Így jelen perben a kártérítési igényemmel kapcsolatban a bizonyítási eljárás egyik résztvevőjével, a szakértővel szemben kereshetőségi jogom nincs. Ezért, mivel kereshetőségi jogom az alperessel szemben nincs, így az elsőfokú bíróságnak sem kellett vizsgálnia, hogy a szakértő jogellenes magatartást tanúsított-e az alperesben a szakértői tevékenysége során, illetőleg a szakértő tevékenysége és a felperest ért esetleges károkozás között van-e okozati összefüggés.

A Debreceni Törvényszék és a Miskolci Törvényszék alperesekkel szemben a Pp. 2. § (3) bekezdése alapján kártérítési pert indítottam. A 2017. október 11. napján kelt keresetemet többször is kiegészítettem. Az elsődlegesen csak a II. r. alperes kértem kötelezni, hogy fizesse meg részemre a kártérítés összegét. Elsődleges kereseti kérelmemet azzal indokoltam, hogy a Miskolci Törvényszék II. r. alperes a Nyíregyházi Törvényszék előtt folyamatban lévő perben ellenkérelmét nem elektronikusan küldte meg a bíróságnak. A II. r. alperes a Pp. 396. §-ában meghatározottak szerint költségvetési szerv, ugyanakkor II. r. alperes elnöke a Pp. 73/C. §-a (2) bekezdés a) pontja szerint jogi személy törvényes képviselőjeként jogi szakvizsgával rendelkezik, így elektronikus kapcsolattartásra lett volna köteles. Ezért II. r. alperes 2018. március 12. napján kelt ellenkérelme, illetve május 22. napján kelt nyilatkozata hatálytalan. A hatálytalan ellenkérelmet, úgy kell a bíróságnak tekinteni, mintha a fél nyilatkozatot egyáltalán nem tett volna (Pp. 394. I. § (1) bek. b) pontja). Az első tárgyalási napon e-mailben küldte el védekezését, melyet záradékolással láttak el. Így nem merültem el annak alaposabb vizsgálatában. Kérhettem volna a tárgyaláson a Pp. 136. § (2) bekezdése alapján a bírósági meghagyás kiállítását, mivel az II. r. alperes az első tárgyalási napon 2018. március 21. napján nem jelent meg, így szóban sem történt meg a védekezése. A meghagyás kibocsátása ellen ellentmondás benyújtására van lehetőség, de annak indokolásaként nem terjeszthette volna elő, hogy igazságszolgáltatást ellátó jogi személyként nem volt tudomása arról, hogy kötelező számára a leírtak alapján az elektronikus kapcsolattartás. Másodlagos kereseti kérelemként egyetemlegesen kértem az alperesek kötelezését a Pp. 2. § (3) bekezdésére alapján alapvető jogim ért sérelemére hivatkozással. A Pp. 2. § (1)-(2) bekezdésében foglalt teljesítését a bíróságok elmulasztották, jogvitámat nem tisztességes eljárásban és ésszerű időn belül történő befejezéshez való alapvető jogaim érvényesítését megsértették, jogorvoslati eljárásban sem kerültek orvoslásra és ezáltal sérültek az alkotmányos jogaim is. Részletesen kifejtettem mindkét alperes vonatkozásában, hogy melyek voltak azok az eljárási jogszabálysértések melyeket elkövettek.

A Debreceni Járásbírótság jogsértései az eljárása során:

1. Kiterjesztéssel kapcsolatban

- A felfüggesztés 2013. szeptember 19. napját megelőzően kértem, 2013. június 5. napján a kiterjesztést, tehát nem a felfüggesztés alatt. A kiterjesztés időpontja megfelelt a Pp. 146. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mivel az elsőfokú ítélet hozatalát megelőző tárgyalás berekesztéséig lehet a Pp. 51. § alapján az eredeti perbe nem vont alperesre is kiterjeszteni.

- A kiterjesztést írásban nyújtottam be. A keresetkiterjesztést az ellenérdekű féllel közölni kell és módot kell adni a vele kapcsolatos érdemi védekezés előterjesztésére is. A keresetkiterjesztést a bíróság elmulasztotta közölni [REDACTED] ügyvéddel, ezzel a mulasztásával eljárásjogi szabálysértést követett el (BH 1992.472.) Lényeges eljárási szabályt sértett meg és ennek figyelmen kívül hagyásával hozott ítéletet (BH 1992.4.268).

2. Felfüggesztéssel kapcsolatban

A járásbíróságnak az alapügy iratára volt szüksége nem pedig arra, hogy Debreceni Törvényszék egy teljesen más ügyben hozott döntése. A Pp. 152. § (1) bekezdése szerint akkor kerülhet sor a felfüggesztésre, ha a per eldöntése előzetes elbírálástól függ. A járásbíróság az ítéletének meghozatalához szükséges előzetes kérdésben a Debreceni Törvényszék döntést nem hozott. Ezért a 2013. szeptember 19. napján kelt felfüggesztés nem volt megalapozott, mely miatt több év telt el alaptalanul, ez pedig a per ésszerű időn belüli befejezését késleltette.

3. Kereshetőségi jog vizsgálata, tájékoztatás szakértő kirendelés

- A bíróság kereshetőségi jog megállapításához szükséges jogi érdeket sem vizsgálta, pedig azt hivatalból vizsgálnia kell (BH+2014.10.466).

- A bíróság tájékoztatása a felfüggesztés megszűnését követő második tárgyalási napon történt meg. Nekem kellett bizonyítanom, hogy az alperes szakértő tevékenységével okozati összefüggésben kár ért, és annak mértékét. Tájékoztatása nem volt megfelelő, mivel jogi végzettséggel nem rendelkezem, ezért a Pp. 7. §-ának (2) bekezdése alapján, a jogvitásban jelentős tények és a szükséges bizonyítási eszközök megjelölésével lett volna biztosítható (EBH 2007/1612., BH 2007.123.).

- Szakértő kirendelését indítványoztam, 2016. 05.30. beadványomban, 2016. június 15. napján megtartott tárgyaláson. A jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tények bizonyítására nem került sor, mert a bíróság a számomra bizonyítási kötelezettségem teljesítéséhez szükséges szakértő bizonyítást nem tette lehetővé. Így a tényállás feltáratlan maradt, ez az ügy érdemi elbírálására is kiható eljárási szabálysértés, mely az ítélet hatályon kívül helyezésére is okot ad (BH 2015.2.40.).

- Szakértőt a per folyamán a bíróság nem rendelt ki függetlenül a Pp. 177. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, ha a perben jelentős tény megállapításához különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki.

- A felfüggesztést követően becsatoltam a Debreceni Törvényszék eljárása során beszerzett [REDACTED] szakértő szakvéleményét. Szakvéleménye egyértelműen alátámasztotta, hogy építési engedély módosítás a tetőtér-beépítésére nem lett megkérve. Sőt a jogszabályi előírások egyértelműen tiltják annak beépíthetőségét. Ellentétben [REDACTED] szakvéleményével. Az ellentétes szakvélemények miatt a Debreceni Járásbíróságnak a Pp. 183. §-a alapján kellett volna eljárnia (KGD2008.122., BDT2010.2209.).

4. Tárgyalás tartása, alperes beadványainak megküldése

- A 2012. július 27. napján nyújtottam be a keresetemet, a bíróság az első tárgyalást 2013. január 30. napjára tűzte ki. A felfüggesztő végzés meghozatalára 2013. szeptember 19. napján került sor. A bírósághoz 2015. március 30-án érkezett meg a beadványom, hogy a Debreceni Törvényszék előtti per jogerősen befejeződött. A járásbíró a tárgyalást 2016. február 3. napjára tűzte ki. A bíróság megsértette a Pp. 142. § (2) bekezdésben foglaltakat.

5. Ítéletében elkövetett jogsértései

- Pp. 229. § (1) bekezdésében foglalt hivatkozása nem felel meg, mivel a Debreceni Városi Bíróság előtt folyó perben, melyben ██████████ szakértő szakvéleményét figyelembe vették, a felek ██████████ volt, velem szemben indította vételár hátralék megfizetése miatt. Eltér a keresetek alapja, tárgya, személye sem azonos. Ha ítélt dolog lett volna, ami az előbbieken alapján kizárt, végzéssel kellett volna a pert megszüntetni a Pp. 157. § a) pontja alapján, mivel elmulasztotta a keresetemet már a Pp. 130.§ (1) bekezdés alapján idézés kibocsátása nélkül elutasítania.

- Az ítélet nem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdésének, mivel bizonyítékaimat nem mutatja be, nem mérlegelte, mellőzését nem indokolja. Hivatkozik az ítéletében jogszabályokra a Pp. 177. § (1), Ptk. 339. § (1), Pp. 164. § (1), Pp. 3. § (3), a Pp. 206. § (1) bekezdésére, csak formálisan, mivel ítélete nem azon alapszik. A BH 2013. 10. 287. döntésben: „A döntés megalapozottságát az indokolásnak kell biztosítani, a valós tényállás megállapításával és a vonatkozó jogszabályok helyes megjelölésével, helyes alkalmazásával. Az indokolási kötelezettség megsértése az ügy érdemi döntésére is kiható, lényeges eljárási szabálysértésnek minősül (BDT2004.1085).”

„A BH + 2015. 4. 160 Az ítéletben pontos tényállást kell megállapítani, az egyes bizonyítékokat részletesen meg kell jelölni és meg kell indokolni részletesen a döntést, annak elutasítását is indokolni kell, a semmis, általában tett indokolás ellenőrizhető döntés alapja nem lehet (1952. II. tv. 221. § (1) bek.)”

- Perben érdemi döntést nem hozott, de a perköltség megtérítési kötelezésem a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint jogszabálysértő.

A Miskolci Törvényszék jogsértései eljárása során:

- Az elsőfokú bíróság bizonyítást nem folytatott le azon az alapon, hogy ítélt dolog, akkor a törvényszék mi alapján állította meg, mire alapozta, hogy jogviszony vagy érdekelttség nem áll fenn a szakértővel szemben, ami keresetösségi jogot megalapozza. Ellentmondásos ítélete alapján nem állapítható meg, hogy anyagi jogi kérdés, vagy eljárásjogi kérdés-e a perbeli legitimáció.

- Az elsőfokú ítélettel szemben fellebbezésemben, annak hatályon kívül helyezését kértem. Bírói gyakorlat szerint lényeges eljárási szabálysértésnek minősül:

- a bíróság a keresetkiterjesztés közlését elmulasztja

- bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül hoz ítéletet.

- Az elsőfokú bíróság eljárása során lényeges szabályokat sértett, melyek miatt az ítélete nem volt felülbíráható, ezért a törvényszéknek hatályon kívül kellett volna helyeznie, mivel az a másodfokú eljárásban nem volt orvosolható. (BH + 2007. 6. 281. Ügy érdemi döntésére kiható lényeges, bírósági eljárásban nem orvosolható eljárási szabálysértés esetén a határozatokat hatályon kívül kell helyezni 1957. évi IV.tv.).

- Pp. 253. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között (Pp. 247. §) változtathatja meg, e korlátok között azonban a perben érvényesített jog, illetőleg az azzal szemben felhozott védekezés alapjául szolgáló kérdésekben is határozhat, amelyekben az elsőfokú bíróság nem tárgyal, illetőleg nem határozott. E körben lefolytatott eljárás azonban nem járhat olyan terjedelmes bizonyítás-felvétellel, amely a másodfokú eljárás keretét a Pp. 252. § (3) bekezdésében kifejtettek alapján meghaladná, illetve amely eljárás mellett az eljárás egyfokúvá válna (BH+ 2007. 9. 408.) A 2012. július 27. napján kelt keresetemet a Miskolci Törvényszék döntése miatt, másik alperes ellen (Debreceni Törvényszék) elévülés miatt már nem indítható. Elévült követelés bírósági úton nem érvényesíthető (Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága döntése 2009. május 21. napján kelt az ügyben).

Ezt az álláspontot fogalmazza meg a BH 2017.2.61. döntés is, mely szerint: „A másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között kell (és lehet) döntenie, ennek figyelmen kívül hagyása a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó súlyos eljárási hiba”.

- Az alperes jogi képviselője az ellenkérelmét elektronikusan a Debreceni Járásbíróságnak küldte meg, nem a Miskolci Törvényszéknek. A Pp. előírása alapján mivel a peres eljárás 2016. július 1. napja előtt indult ezért [REDACTED] alperes jogi képviselőjének nem volt kötelező az elektronikus úton történő kapcsolattartás a bírósággal. Az alperes jogi képviselője, hogy az ellenkérelmét elektronikusan küldte meg, ezzel az „elektronikus út vállalásának kell tekinteni. Az elektronikus út választása esetén az eljárás folyamán – ideértve az eljárás minden szakaszát és a rendkívüli perorvoslatot is . a fél, illetve képviselője köteles a bírósággal a kapcsolatot elektronikus úton tartani és a bíróság is valamennyi iratot elektronikusan kézbesíti részére.” (Bíróság: Az elektronikus eljárás 2016. július 1-je előtt indult ügyek.) Az alperes képviselője a tárgyaláson megjelent, hivatkozott a tárgyalást megelőzően elektronikusan benyújtott beadványára. A Miskolci Törvényszék akkor járt volna el a törvény szerint, ha első lépésben lajstromprogramba szükséges betekinteni és az elektronikus beadvány beérkezéséről tájékozódni. Ha a beadvány nem érkezett be, így az hatálytalan és úgy kell tekinteni, mintha egyáltalán nem nyújtotta volna be (Bíróság: Az elektronikus eljárás 2016. július 1-je előtt indult ügyek.) A Miskolci Törvényszék ítéletét az alperesi ellenkérelem figyelembe vétele nélkül kellett volna meghoznia, és a perköltséget nem ítélt volna meg.

- Az ítéletek megalapozottsága ne pusztán formális kötelezettség, hanem azon múlik az ítélet meggyőző ereje. A döntés megalapozottságát az indokolásnak kell biztosítani, a valós tényállás megállapításával és a vonatkozó jogszabályok helyes megjelölésével, helye alkalmazásával. Az indokolási kötelezettség megsértése az ügy érdemére is kiható lényeges eljárási jogszabálysértésnek minősül (BDT 2004.1085.).

A Nyíregyházi Törvényszék 2018. szeptember 19. napján kelt 1.P.22.119/2017/33. sz. ítéletével keresetemet elutasította. Megítélése szerint az elsődleges és másodlagos keresetem is alaptalan.

Elsődleges kereset:

A bíróság szerint felperes által indított pernek nem tárgya a kijelölést követően eljáró Nyíregyházi Törvényszék előtti eljárás. A Pp. 114. §-a értelmében a fél az eljárás szabálytalanságát a per folyamán bármikor kifogásolhatja. A törvényszék a felperes eljárás szabálytalanságával kapcsolatosan előadott kifogásait nem tartotta alaposnak. Nem sértett eljárási szabályt a II. r. alperes, hogy papíralapon tartsa a kapcsolatot a Nyíregyházi Törvényszékkel. A 2015. CCXXII. törvényben írt szabályokból nem

következik, hogy a bíróság ítélkezési tevékenységével kapcsolatos perben alperesként megjelölt bíróság számára kötelező lenne az elektronikus ügyintézés. A bíróság elektronikus ügyintézését biztosító szerv, a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben nem ügyfél. A hivatkozott E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdés a)-c) pontjai és a (2) bekezdés felsorolásában a bíróság nem található, a bíróság nem tartozik sem a gazdálkodó szervezet, sem a költségvetési szerv kategóriájába.

Nem vitatta a Nyíregyházi Törvényszék, hogy a II. r. alperes képviselője 2018. március 21. napján tartott tárgyalási napot megelőzően az ellenkérelmét a perbíróság e-mail címére küldte meg, mely valóban nem volt írásban szabályszerűen benyújtva. Azonban a beadvány utolsó sora tartalmazta, hogy a beadványát postai úton is továbbította. Erre való tekintettel nem kellett felhívni a törvényszéknek arra a II. r. alperest, hogy beadványát teljes bizonyító erejű okiratként is nyújtsa be. Ha az eljárási szabályok nem rendelkeznek másként, akkor a Pp. 93. § (3) bekezdése alapján hiánypótlás keretében intézkedett volna a beadvány megküldése iránt.

Másodlagos kereset:

A Nyíregyházi Törvényszék a Pp. 2. § (2) bekezdésében foglaltakat a per ésszerű időn belül történő befejezését vizsgálta elsősorban. Megállapította, hogy felfüggesztő végzés ellen jogorvoslati jogom nem merítettem ki, ezért eredményesen nem hivatkozhatom arra, hogy a per felfüggesztése nem volt megalapozott, és emiatt több év telt el alaptalanul, mely a per ésszerű időn belüli befejezését késleltette. Tényként hozza fel, hogy a 2015. március 30-án kelt beadványomban kértem a járásbíróságtól a per folytatását, de ehhez a beadványhoz semmilyen bizonyítékot nem csatoltam arra vonatkozóan, hogy a felfüggesztés alapjául szolgáló per valójában jogerősen befejeződött. „Lényegében a felperes pere szempontjából nem volt jelentősége annak, hogy a január 30-án megtartott tárgyalást követően szeptember 19-én született meg a tárgyalás felfüggesztéséről rendelkező végzés, mivel a felfüggesztés alapjául szolgáló, jogerősen lezárt törvényszéki ügy csak 2015. szeptember 18-án állt rendelkezésére a járásbíróságnak.” Hivatkozik továbbá arra, hogy a járásbíróság eljárásával szemben a Pp. 114/A § (1) és (2) alapján kifogást terjeszthettem volna elő. Mivel kifogással nem éltem, azzal nem hozakodtam elő, így jelen perben alappal nem hivatkozhatom az eljárás elhúzódására.

„A bírói gyakorlat alapján a jogalkalmazó szerv – ezek között a bíróság – kártérítési felelősségét csak kirívóan téves jogalkalmazás, közhatalmat gyakorló személynek felróható, kirívóan súlyos jogszabálysértése alapozza meg. Nyilvánvalóan alaptalan a bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránti igény amely jogerős ítélet tartalmát jelöli meg a kereseti kérelem alapjaként (BH1993.32) A jogerős ítélet anyagi jogereje (Pp. 229. § (1) bekezdése) azt jelenti, hogy a bíróságok a keresettel érvényesített jogot véglegesen elbírálták, s azt a felek többé vitássá nem tehetik. Az ügy érdemében hozott döntés azon túl, hogy a felekre végleg irányadó, minden más, később eljáró szervet köt. (BH2003.65.) (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.293/2016/5. számú ítélet) A kialakult és következetes bírói gyakorlat szerint a nem vagyoni kártérítési per sem jelenthet új jogorvoslati fórumot a fél számára a kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet felülvizsgálatára, a jogerősen befejezett eljárás nem tárgyalható újra a jelen per keretén belül, és a sérelmezett bírósági döntéseket a perben tényként kell kezelni. Az eljárási alapjogok közé nem sorolható be az ügy érdemében hozott bírósági döntés tartalmával kapcsolatos kifogás.”

A Nyíregyházi Törvényszék ítélete ellen fellebbezést terjesztettem elő, melyben a már bemutatott kereseti kérelmem került főleg bemutatásra. A Nyíregyházi Törvényszék ítéletében csak a Pp. 2. §-ának (2) bekezdését vizsgálta. Nem vizsgálta a Pp. 1. §-ban foglalt tisztességes eljárás elvét, a már

hivatkozott idézett miatt. Keresetemben a Pp. 2. § (3) bekezdésére hivatkoztam, mely alapján a perem tisztességes lefolytatásához való jogom sérelmét is megjelöltem melyet nem bíráltak el.

A Debreceni Ítéltábla 2019. január 17. napján kelt Pf.I.20.717/2018/5. számú végzésében az elsőfokú bíróság ítéletét – fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül – hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A Debreceni Ítéltábla a Pp. 394/C §-a (2) bekezdés c) pontja és a 73/C § (2) bekezdés a) pontja alapján megállapította, hogy a II. r. alperes mint jogi személy elnöke rendelkezik jogi szakvizsgával, ezért a II. r. alperes képvisellete során jogi képviselőnek kell tekinteni, azaz elektronikus kapcsolattartásra köteles. Mivel az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja folytán nem alkalmazta a II. r. alperes nyilatkozatainak hatálytalanságának következményeit, és nem is tett a hatálytalanság kiküszöbölésére irányuló cselekményt, a tisztességes eljárás követelményéből az következik, hogy a perrendi szabályok maradéktalan megtartásával az eljárási jogok gyakorlása csak az elsőfokú eljárás megismétlésével lehetséges.

„ A megismételt eljárás során az elsőfokú bíróságnak gondoskodni kell az első tárgyalás újbóli kitűzéséről, és amennyiben a II. rendű alperes a vele már korábban is közölt idéző végzés előírásaitól eltérően továbbra sem terjeszt elő ellenkérelmet elektronikus úton vagy képviselője révén a tárgyaláson, úgy a felperes kérelmére bírósági meghagyást kell kibocsátania az idézéssel közölt kereseti kérelemnek megfelelően. Amennyiben időközben a II. rendű alperes részéről ismételt nem hatályos ellenkérelem érkezik, és a tárgyalási időköz megengedi, gondoskodnia kell a hatálytalan ellenkérelem hiányosságainak pótlása iránt is (1952. évi Pp. 95. §-ának (2) bekezdése). Az eljárási szabályok betartása és a felek hatályos nyilatkozatai alapján lefolytatott eljárás alapján lehet csak abban a helyzetben az elsőfokú bíróság, hogy az ügyben érdemi döntést hozzon. Mivel az eljárás folyamatban maradt, az elsőfokú bíróságnak kell elbírálnia a felperes által a másodfokú eljárás során ismételt előterjesztett költségkedvezmény iránti kérelmét is.”

A megismételt eljárásban a keresetemet módosítottam és a Pp. 2. § (3) bekezdése alapján kért kártérítési igényem mellett 1.906.222.-Ft vagyoni kár, illetve 5.720.836.-Ft nem vagyoni kár megtérítését kértem a Ptk. 349. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó (1) bekezdése és a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján. Részletesen kifejtettem annak jogalapját.

A megismételt eljárás során a II. r. alperes hatályos ellenkérelmet a Pp. betartásával továbbra sem nyújtott be. A 2019. 02.12. napján kelt II. r. alperes ellenkérelmét nem [REDACTED] Miskolci Törvényszék Elnöke írta alá, hanem egy olvashatatlan aláírás és „h” feltüntetése mellett. Meghatalmazást sem az alapeljárásban (1.P.22.119/2017.) sem az ellenkérelemmel együtt nem csatolt, attól eltekintve, hogy az ellenkérelmét elektronikus benyújtotta. 2019. február 27. napján (10. sz. jegyzőkönyv) megtartott tárgyaláson végzésben felhívta a törvényszék a II. rendű alperes képviselőjét, hogy „ nyilatkozzon a felperes eljárási kifogására, mely szerint a törvényszéki elnök helyet aláíró személynek nem volt jogszerű az aláírása, mert nem volt meghatalmazása a törvényszék elnökét helyettesíteni. Felhívja a törvényszék a II. rendű alperest, hogy beadványát legkésőbb 2019. március 15-ig küldje meg elektronikusan.”

A II. r. alperes képviseletében eljáró [REDACTED] Miskolci Törvényszék elnök nyilatkozata 2019. március 8. napján kelt, melyben kifejtette, hogy a Miskolci Törvényszék Szervezeti és Működési

Szabályzatának 2.2. pontja szerint a Miskolci Törvényszéket a törvényszék elnöke képviseli. A helyettesítési rendjéről 3.2.9. pont alapján az elnök és elnökhelyettes távolléte, akadályoztatása esetén a polgári kollégium vezető is jogosult eljárni, így a peres ügyekben a törvényszék elnöke helyett aláírhatja a beadványokat, nyilatkozatokat. Ez jelen esetben nem azt jelentette, hogy az ellenkérelmet a polgári kollégiumvezető terjesztette elő, hanem mindössze az aláírásban akadályozott törvényszéki elnököt helyettesítette.

A nyilatkozat mellékleteként csatolásra került [REDACTED] polgári kollégiumvezető képviseletére vonatkozó meghatalmazás.

Ezt a nyilatkozatot a II. r. alperes nem a Nyíregyházi Törvényszék részére, hanem a Nyíregyházi Járásbíróság részére küldte meg. A Nyíregyházi Járásbíróság 2019. március 13. napján kelt Pk.50539/2019/2. sz. végzésében hivatkozik, hogy az iratot elektronikusan és papír alapon is megküldte a Nyíregyházi Törvényszéknek.

A II. r. alperes 2019. 06.11. napján elektronikusan küldte meg a 2019. május 29. napján kelt nyilatkozatával a 2019. március 8. napján kelt meghatalmazást és a Miskolci Törvényszék Elnökének nyilatkozatát. [REDACTED] égiiumvezető nyilatkozatában közli, hogy tévedésből a Nyíregyházi Törvényszék helyett a Nyíregyházi Járásbíróság lett kijelölve és ily módon az iratok is részükre lettek megküldve. Ez a rendszer visszaigazolásából megállapítható volt, ezért a törvényszék telefonon felvette a kapcsolatot a Nyíregyházi Járásbíróság perenkívüli kezelőirodájával, ahol az a tájékoztatást adták, hogy a kijelölt bírósági titkár már intézkedett az adatok exportálása iránt, vagyis a beadványokat továbbították a perbíróságnak. Elismeri, hogy a 2019. március 12. napján kelt ellenkérelmet valóban nem a törvényszék elnöke, hanem a polgári kollégiumvezető írta alá, de a törvényszék elnöke az abban foglaltakat 2019. március 8. napján kelt beadványában jóváhagyta.

A 2019. 06.11. napján kelt alperesi nyilatkozatot 2019. 06.20. napján vettem át, ezért a 2019. 06. 24. napján megtartott (29. sz. jegyzőkönyv) tárgyaláson halasztást kértem, mivel nem tudtam felkészülni az abban foglaltak megválaszolására. Ezt követően az eljáró bíró tájékoztatott, hogy a határidő iránti kérelmét elutasítja, mivel a jelen tárgyaláson és korábban is megtette a nyilatkozatait. Az eljáró bíró figyelmeztetett a tárgyalás berekesztésére.

„Az eljáró bíró tájékoztatja a felperest, hogy az alperesi ellenkérelem hatályosságával kapcsolatos bizonyítási indítványát elutasítja, mert az az ügy eldöntése szempontjából már szükségtelen.”

A megismételt eljárásban 2019. február 27. napján (10. sz. jegyzőkönyv) kértem a bírósági meghagyás kibocsátását, mivel a II. r. alperesnek a beadványát hatályosnak nem fogadom el, mivel nem a törvényszék elnöke írta alá és meghatalmazás hiányában így nem joghatályos. Személyen nem jelent meg a tárgyaláson. Hivatkoztam a Pp. 66. §-a mellett a 2016. KMPJ III. részére.

„Az eljáró bíró tájékoztatja a felperest, hogy nem bocsát ki bírósági meghagyást.”

Hivatkoztam többször is a 1/2016. számú KMPJ határozat III. részben foglaltakra. A Szervezeti és Működési Szabályzatból nem állapítható meg, hogy mely ügyeket ruházta át, és mely vezetőt bízott meg akadályoztatása esetén. Ugyanis hivatkozott 3.2.9. szerint a helyettesítés akadályoztatás esetén akkor működhetne ha „2 hónapot meghaladóan akadályoztatva van a feladatai ellátásában ... feladatok ellátásával valamely vezetőt bíz meg.”

Meghatalmazás és nyilatkozat pótlására 2019. március 15. napjáig kapott haladékot a II. r. alperes, ez sérti a Pp. 394/J. § (2) bekezdését, mely szerint a beadvány mellékleteként csatolni kell az általa

elektronikus formában átalakított meghatalmazást. A bíróságnak a per során hivatalból kell vizsgálnia, hogy a fél képviselőjében arra jogosult jár-e el (BH + 2007.3.125.).

A megismételt eljárásban a Nyíregyházi Törvényszék 2019. július 3. napján kelt 1.P.20.104/2019/31. sz. ítéletével a keresetemet elutasította.

Az elsődleges és másodlagos módosított keresetemet is alaptalannak nyilvánította.

1. Az eljárás szabálytalanságára alapított kifogásomra

- A bírósági meghagyás kibocsátásának akadályaként az alábbi magyarázatot adta az ítéletében:

„A megismételt eljárásban a módosított keresettel kapcsolatban a 2. végzésben írtak szerinti hiánypótlás kiadása vált szükségessé a felperes felé, amit jogi képviselője elektronikusan átvett, és ez a körülmény az egyéb tényezőktől függetlenül önmagában akadályát képezte annak, hogy a törvényszék a Pp. 136. § (2) bekezdése szerinti bírósági meghagyást kibocsássa.”

2019. augusztus 21. napján kelt fellebbezésemben erre vonatkozóan az alábbi hivatkozást tettem:

„A 2. sz. végzés alapján 2019. január 30. napján a Nyíregyházi Törvényszéknek küldött levelemmel a [REDACTED] ügyvéd meghatalmazását visszavontam és 2019. január 31. napján megtettem a nyilatkozatomat. Ezek a cselekmények nem voltak kihatással a II. r. alperes 2019. február 12. napján kelt ellenkérelem benyújtására.

A Debreceni Ítéltábla végzésében meghatározottaknak nem tett eleget a Nyíregyházi Törvényszék, mivel bírósági meghagyást nem bocsátott ki. A Nyíregyházi Törvényszék 2019. február 27. napján megtartott tárgyaláson a II. r. alperes nem vett részt, az elektronikusan benyújtott ellenkérelmével a meghatalmazást (az alapeljárásban sem) nem csatolta, a SZMSZ szerint hatásköre nem volt, nyilatkozatában nem jelölte, hogy kinek a megbízásából írta alá.

A Pp. 136. § (2) foglalt feltételek fennállnak, a Nyíregyházi Törvényszék nem mellőzhette volna annak kibocsátását. A Pp. 227. § (1) bekezdése szerint az azt meghozó másodfokú, mind pedig a per újabb tárgyalására utasított elsőfokú bíróság kötve van. Az elsőfokú bíróság semmilyen módon nem szabadulhat a per újabb tárgyalásának a másodfokú bíróság utasításait szem előtt tartó lefolytatására irányuló kötelezettsége alól.

Az említett eljárási szabálysértés utólagos orvoslására nincs jogi lehetőség, figyelemmel arra, hogy egy esetleges hatályon kívül helyezést követő megismételt eljárásban tartandó tárgyalás már nem a per első tárgyalása. Következésképpen azon már nincs lehetőség bírósági meghagyás kibocsátására (Kúria Pfv.I.21.376/2013/4. számú ítélete).

- A Nyíregyházi Törvényszék szerint: „A II. rendű alperest képviselő törvényszéki elnök helyettesként a perben [REDACTED] bírói kollégiumvezető eljárhatott, a felperes által hivatkozott SZMSZ rendelkezés nem akadályozta a törvényszék elnökét, hogy megbízta a helyettesítésével őt, és helyettesként aláírhatta az elnök helyett az ellenkérelmet, mely elektronikusan benyújtva joghatályosnak tekinthető. Az eljárás későbbi szakaszában a törvényszék elnöke külön meghatalmazást is adott a kollégiumvezetőnek a perbeli képviselőre, a perrendtartás II. rendű alperes által hivatkozott rendelkezése szerint az alkalmazott is képviselhetette a költségvetési szervet, és a személyesen aláírt beadványában utólag is jóváhagyhatja kollégiumvezetőnek az eljárását, hogy helyettesként aláírta a II. rendű alperes nevében benyújtott ellenkérelmet. Az alperes Szervezeti és

- „ A felperes költségmentességi kérelméről külön végzésben döntött a törvényszék.”

2. Vagyoni és nem vagyoni kárigényre

„ A felperesnek a más perekben történt pervesztésére a bíróságok nem megfelelő eljárásjogi és anyagi jogszabályok alkalmazására, jogellenes magatartására hivatkozva érvényesíteni kívánt vagyoni és nem vagyoni kárigénye alaptalan. A Nyíregyházi Törvényszék a bíróságok elleni kártérítési perben más bíróság döntését nem vizsgálhatja felül, nem változtathatja meg nem kötelezheti az alpereseket a más bírósági eljárásokban a felperes pervesztése miatt rá háruló költségek megfizetésére, illetve keresetkiterjesztéssel kapcsolatos előadásaira tekintettel nem érvényesített, azaz meg nem ítélt követelés megtérítésére.”

A vagyoni és nem vagyoni kártérítés jogszabályi feltételei nem valósultak meg, ezért a törvényszék a vagyoni és nem vagyoni kárigényemet elutasította.

Fellebbezésemben kifejtettem a vagyoni és nem vagyoni kárigénnyel kapcsolatos álláspontomat:

„ A jogerős határozatba foglalt döntés az előzményi per alperese és felperese közötti jogvitára vonatkozik, a véglegesen elbírált vita pedig a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránti per tárgyává nem tehető, ez azonban nem zárja ki a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránti igényt abban az esetben, ha voltak olyan anyagi és eljárásjogi jogszabálysértések, amelyek okozati összefüggésben állnak a felperes állított és bizonyított károsodásaival. „ (Kúria Pfv.III.21.487/2010/5. sz. ítélete)

Ezt az álláspontot képviseli a Kúria Pfv.III.20.542/2012/6. sz. ítélete, mely szerint: „ Nincs akadálya azonban annak, hogy a kártérítési per bírósága – az előbbieket érintése nélkül- vizsgálhassa az alapper bíróságának az esetleges károkozó magatartását, vagy mulasztását, illetőleg az ebből származó esetleges kártérítési felelősség fennállását. Ezek a kérdések ugyanis az alapperben nyilvánvalóan nem képezték vizsgálat tárgyát és ezért annak eredménye sem jelenhetett meg a jogerős ítéletben.”

A leírtak alapján a Nyíregyházi Törvényszéknek vizsgálnia kellett volna az általam bemutatott anyagi és eljárásjogi szabálysértéseket, melynek eredményeként a vagyoni és nem vagyoni kár megtérítésének kötelezettsége fennáll.

3. Eljárási alapjog sérelemre

A Nyíregyházi Törvényszék 2018. szeptember 19. napján kelt 1.P.22.119/2017/33. sz. ítéletében a másodlagos keresetre vonatkozó megállapításait ismételte meg.

Fellebbezésemben ismételten előadtam a már bemutatottak mellett a kereseti kérelemben foglaltakat.

A megismételt eljárásban annyival egészítettem ki, a 1.P.22.119/2017. sz. eljárásban tett nyilatkozatomat, hogy a II. r. alperes eljárása során figyelmen kívül kellett volna hagynia az alapper alperese által be nem nyújtott fellebbezési ellenkérelmét. Az alapper alperese a Debreceni Járásbíróság előtt folyó eljárás keretében nem választotta az elektronikus kapcsolattartást. A fellebbezési ellenkérelmét elektronikusan tévedésből a Debreceni Járásbíróságnak küldte meg.

A beadványt elektronikus úton nyújtotta be, amit a Pp. 394/B § (2) bekezdése értelmében az elektronikus út vállalásának kell tekinteni /BH 2019.6.174.).

A II. r. alperes előtt lefolytatott tárgyaláson nem tett nyilatkozatot, csak átnyújtotta az elektronikusan elküldött fellebbezési ellenkérelmét, mely a tárgyalás időpontjában nem állt a II. r. alperes rendelkezésére. A II. r. alperesnek a döntését annak figyelmen kívül hagyásával kellett volna meghoznia. „A másodfokú bíróságnak a fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem korlátai között kell (és lehet) döntenie, ennek figyelmen kívül hagyás a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó súlyos eljárási hiba BH 2017.2.61.)”

A Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt Pf.I.20.361/2019/5. sz. ítéletében az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság egyebekben az ügy érdemi elbírálásához szükséges tényállást feltárta, és a lefolytatott bizonyítás eredményeként helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kereseti kérelem megalapozatlan. Az ítéltábla túlnyomórészt egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával, amelyet a fellebbezésben foglaltakra is tekintettel az alábbiak szerint pontosít, illetve egészít ki:

Az ítéltáblának, ahogy az elsőfokú bíróságnak is, hivatalos tudomása van arról, hogy a II. rendű alperes elnöke ██████████ a polgári kollégium vezetője és ██████████ volt a megismételt eljárás során előterjesztett ellenkérelem 2019. február 18-i benyújtásakor (1952. évi Pp. 50 §. §-ának (2) bekezdése). A II. rendű alperes ellenkérelme pedig már a 2019. február 27-i megismételt első tárgyalást megelőzően beérkezett az elsőfokú bírósághoz.

A felperes helyállóan hivatkozott arra, hogy a bírósági meghagyás kibocsátásának önmagában nem lett volna akadálya, hogy a kártérítési követeléssel felemelt kereseti kérelem hiánypótlás alatt állt, hiszen az elsőfokú bíróság a megjelölt hiányosságot nem tekintette perakadálnak, és amellet is tárgyalást tartott. Tény továbbá, hogy a II. rendű alperesnek – mivel törvényes képviselőjét „helyettesítették” – meghatalmazást kellett volna csatolnia az 1952. évi Pp. 69. §-ának (1) bekezdése alapján, ez azonban pótolható volt, és nem befolyásolta az eljárás érdemi lefolyását. Az 1952. évi Pp. 72. §-a szerint a meghatalmazott képviseleti jogosultságát (67-69 §) a bíróság az eljárás bármely szakában hivatalból vizsgálja. Az elsőfokú bíróság pedig akkor járt volna el e rendelkezésnek megfelelően ha – az 1952. évi Pp. 135. §-ának (4) és (5) bekezdéseinek megfelelő alkalmazásával – maga intézkedett volna a meghatalmazás pótlásáról. A II. rendű alperes ugyanakkor erre vonatkozó külön felhívás nélkül is becsatolta meghatalmazását, de törvényes képviselője a meghatalmazott korábbi eljárását is jóváhagyta. Tény, hogy az erre vonatkozó 13. sorszámú iratát előbb tévesen a Nyíregyházi Járásbíróságnak nyújtotta be, amelynek átirata folytán – az ügyvitelre vonatkozó szabályoktól függetlenül a perben hatályal rendelkező módon- 2019. március 13. napján, azaz a következő, 2019. március 29-i tárgyalást megelőzően rendelkezésre állt, de azt a II. rendű alperes ismételt, 2019. június 11. napján is megküldte az elsőfokú bíróság részére (28. sorszámú irat és mellékletei). Mindezen rendelkezésre álló peradatok a felperes indítványától eltérően nem szorultak „bizonyításra”. E mellett szükséges megjegyezni azt is, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság mindezekről eltérően bírósági meghagyást bocsájtott volna ki, a II. rendű alperes a pervédelmi védekezéséből jól felismerhetően ellentmondással élt volna azzal szemben.

A felperes alaptalanul fellebbezte a vagyoni és nem vagyoni kártérítési igénye körében hozott döntést és annak indokait. Az általa is helytállóan idézet bírói gyakorlat szerint a véglegesen elbírált vita nem tehető a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult per tárgyává. A felperes valamennyi kártérítése igénye kizárólag az alapügyben megalapozatlanul előterjesztett igényének összetevőiből, illetőleg annak megalapozatlansága következményeként őt terhelő perköltségből áll. Nem mond ellent ennek az általa idézett bírói gyakorlat, amely nem zárja ki a bírói jogkörben okozott

kár megtérítése iránti igényt, ha voltak olyan anyagi és eljárásjogi jogszabálysértések, amelyek okozati összefüggésben állnak az állított és bizonyított károsodással, vagyis éppen azok, amelyek nem jelenhettek meg a jogerős ítéletben. A felperes igényei azonban nem ilyenek, azaz az I. és II. rendű alperes érdekkörében felmerült valamely magatartással okozati összefüggésben többlettényállási elemként jelentkező kártétel.

Az ítéletábra annyiban osztotta a fellebbezésben foglaltakat, hogy a jogi képviselő nélkül eljáró felperes esetében- külön tájékoztatás hiányában – nem volt jelentősége, hogy az alapügyben nem kifogásolta az eljárás elhúzódsát (1952. évi Pp. 114/A. §-a).

A fellebbezés alaptalanul utalt ugyanakkor arra is, hogy az elsőfokú bíróság az alapjogi jogsértések körében kizárólag az ésszerű időn belül történő befejezéshez való jogot vizsgálta. Az elsőfokú bíróság ugyanis a per tisztességes lefolytatásához való jog kapcsán arra a megállapításra jutott, hogy mivel azok az ügy érdemében hozott bírósági döntés tartalmával összefüggő kifogások, utóbb vitássá nem tehetőek (17. oldal 5 bekezdés). Az ítéletábra egyetértve azzal, hogy az alapügy érdemét képező döntés nem bírálható felül e perben a per tisztességes lefolytatásához való jogra történő hivatkozással, a fenti kifejtetteket meg nem ismételve az alábbiakkal egészíti ki az elsőfokú ítélet indokolását:

A felperes téves jogi álláspontra helyezkedett azzal összefüggésben is, hogy az alapügyben hozott ítéletekben hivatkozott „anyagi jogerő” miatt a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításáról/a per megszüntetéséről kellett volna határozni. A sérelmezett ítéletek ugyanis (minthogy annak feltételei a fellebbezésben is helytállóan hivatkoztak szerint nem álltak fenn) nem az anyagi jogerő perfüggőségében megmutakozó, és valóban végzéssel elbírálandó hatására utaltak (1952. évi Pp. 130. §-a (1) bekezdésének d) és a 157. §-ának a) pontjai), hanem arra, hogy az előzményi ügyben hozott jogerős ítélet az alapügyben nem volt vitássá tehető (lásd a jelen pertípusra is irányadó, az elsőfokú bíróság és a felperes által is helytállóan idézett bírói gyakorlatot), arra kizárólag a felperes által az előzményi ügyben igénybe nem vett rendkívüli perorvoslat lett volna alkalmas (perújítás, felülvizsgálat).

A felperes tényszerűen utalt arra, hogy az eljárási szabályok megsértésével mulasztották el kiadni a személyi kereset-kiterjesztést tartalmazó beadványát. Lévéen azonban, hogy a felperes utóbb a perindítás hatályainak beállta (1952. 128. §) előtt állt el e kereseti kérelemtől (amely esetben az egységes a bírói gyakorlat szerint nem kell az „eljárás” megszüntetéséről külön végzést hozni), a felperest sérelem nem érte (a fent kifejtettek szerint vagyoni károsodás sem).

Túl azon, hogy e perben nem bírálható felül az alapügyben hozott jogerős ítélet indokolása, továbbá, hogy állt-e fenn hatályon kívül helyezési ok, a fentiek alapján a „támadott” ítéletek nem szenvednek a tisztességes eljárásához való jog sérelemét jelentő hibában. Nem jelenti e jog sérelmét az sem, hogy a II. rendű alperes előtt folyamatban volt másodfokú tárgyaláson a felperes részére nem vitásan már elektronikus úton megküldött fellebbezési ellenkérelmet – annak érdekében, hogy a tárgyalást ne kelljen elhalasztani – papíralapon befogadták, ismertették, a kifejtett ügyvédi munkára tekintettel pedig a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségről szóló 32/2003. (VII. 22.) IM rendeletnek megfelelő ügyvédi munkadíjat határoztak meg.

B) A jogorvoslati lehetőség kimerítése

A megismételt eljárásban a Nyíregyházi Törvényszék 2019. július 3. napján kelt 1.P.20.104/2019/31. számú ítélete elutasította a kereseti kérelmemet, 1.500.000.-Ft eljárási illeték megfizetésére kötelezett.

Az ítélet ellen 2019. augusztus 21. napján kelt fellebbezést terjesztettem elő jogi képvisellel.

A Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt Pf.I.20.361/2019/5. számú ítélete az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta, és 2.210.165.-Ft illeték megfizetésére kötelezett.

A Debreceni Ítéltábla ítélete ellen felülvizsgálattal nem éltem a Kúria mint felülvizsgálati bíróság felé.

C) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Jogi képviselőm a Debreceni Ítéltábla ítéletét 2020. január 20. napján vette át. Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti hatvan napos határidőn belül terjeszthető elő írásbeli alkotmányjogi panasz az Alkotmánybíróságnak címzetten, de a perben elő fokon eljáró bíróságnál.

D) Az Alaptörvény megsértett rendelkezései

XXVIII. cikk (1) bekezdése: " Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el."

XXVIII. cikk (7) bekezdése: „ Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslással éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti."

2. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett és megsemmisíteni kért bírói döntések miért ellentétesek a megjelölt rendelkezésekkel:

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezése során számos, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő részjogosítványt nevesített már. Ezek különösen a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás igazságossága (ami nem garantálja a döntés igazságosságát), a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, a törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság követelmény, továbbá az ésszerű időn belüli elbírálás. Az Alkotmánybíróság értelmezése szerint a tisztességes bírósági eljárás része az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége /22/2014. (VII.15.) AB határozat, Indokolás (49)/. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint amíg az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jog abszolút, azaz korlátozhatatlan, addig az egyes részjogosultságok más alapjogok vagy alaptörvényi értékek viszonylatában a szükségesség/arányosság kritériumrendszerében érvényesülnek /3223/2018. (VII.2.) AB határozat, Indokolás (27)/ azaz azok korlátozása adott esetben lehetséges.

A bírósághoz fordulás joga

A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező bírósághoz fordulás joga nem egyszerűen azt jelenti, hogy valaki kérelemmel fordulhat a bírósághoz, és ezzel megindíthatja a bírósági eljárást, ha

valamely joga vagy kötelezettsége vitássá válik, hanem hogy a jogvitát a bíróság érdemben bírálja el, és arról érdemben, végrehajtható határozatával, végérvényesen döntsön /3124/2015. (VII.9.) AB határozat, Indokolás (35)/. A 36/2014. (XII.18.) AB határozat ezzel összefüggésben visszautalt az 59/1993. (XI.29.) AB határozatra is, miszerint „ a bírósághoz való fordulás joga nemcsak a beadványok előterjesztésének jogára szorítkozik, hanem a bírósági eljárásban a fél pozícióját biztosítja a személyeknek. A személyek alanyai, alakítói és nem tárgyai „elszenvedői” a bírósági eljárásnak. Alkotmányban biztosított joguk van arra, hogy a bíróság az eljárásba vitt jogaikat és kötelezéseiket elbírálja (s ne csak az ezeket tartalmazó beadványokról mondjon véleményt), és arra is lehetőséget kapjanak a bírósági döntés alapjául szolgáló tényállással és jogi kérdésekkel kapcsolatban nyilatkozataik megtételére”. /36/2014. (XII. 18. AB határozat, Indokolás (92)/.

A bírósághoz fordulás jogából következően tehát a bíróságok a kereseti kérelem valamennyi elemének érdemi megvizsgálására (kereseti kérelem kimerítésére) kötelesek. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége azt a követelményt támasztja a bírói döntéssel szemben, hogy a bíróságok érdemi vizsgálat eredményeként az ítélet rendelkező részében rendelkezzenek a kereset valamennyi eleméről. A régi Pp. a látszólagos keresethalmaz fogalmát kifejezetten nem nevesítette, azt a következetes bírói gyakorlat alakította ki. A kereseti kérelem kimerítésének kötelezettsége a látszólagos keresethalmaz esetében azt jelenti, hogy a bíróságnak csak egyetlen kereseti kérelem tárgyában kell a rendelkező részben határoznia. Amennyiben a bíróság az elsődleges kereseti kérelemnek helyt ad, a másodlagos kereseti kérelemről semmilyen formában nem kell határoznia. Amennyiben azonban az elsődleges és másodlagos kereseti kérelmet nem találja alaposnak, szükségképpen meg kell vizsgálnia a harmadlagos kereseti kérelmet is. Ez egyenesen következik a Pp. 3. § (2) bekezdésében foglaltakból, mely szerint a bíróság a felek által előterjesztett kérelemhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. A Pp. 213. § (1) bekezdése szerint az ítéletben foglalt döntésnek ki kell terjednie a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre.

A Nyíregyházi Törvényszék a megismételt eljárásban meghozott ítéletében nem vizsgálta meg, és nem bírálta el módosított kereseti kérelmemben megjelölt vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényemet. Arra hivatkozott, hogy a véglegesen elbírált jogvita nem tehető a bírói jogkörben okozott kár megtérítése iránt indult per tárgyává, melynek indokolását a Debreceni Ítéltábla is elfogadott. Nem vizsgálata meg az alapjogi jogsértések körében a per tisztességes lefolytatásához való jogom sérelmére előadottakat. Az ítéletében arra hivatkozott az ügy érdemében hozott bírósági döntések tartalmával összefüggő kifogások, utóbb vitássá nem tehető, melyet a Debreceni Ítéltábla elfogadott.

A Nyíregyházi Törvényszék ítélete ellen benyújtott fellebbezésemben az elsődlegesen a Miskolci Törvényszék II. r. alperest kértem a Pp. 2. § (3) bekezdése szerint a 20 000 000 forint kártérítés és a 7.627.058 forint vagyoni és nem vagyoni kár megtérítésére. Amennyiben az elsődleges kereseti kérelmemnek nem adna helyt a Debreceni Ítéltábla, másodlagosan akként változtassa meg az elsőfokú ítéletet, hogy egyetemlegesen kötelezze az alpereseket a sérelemdíj és a vagyoni és nem vagyoni kártérítés megfizetésére. Ha pedig a Debreceni Ítéltábla az elsődleges és másodlagos fellebbezési egyben kereseti kérelmemnek nem tud eleget tenni, úgy a fenti ítéletet helyezze hatályon kívül a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján és a Nyíregyházi Törvényszéket új eljárásra és új határozat meghozatalára kötelezése mellett.

A Debreceni Ítéltábla a harmadlagos kérelmemet nem vizsgálta és nem bírálta el.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerint, különösen a bírósághoz fordulás jogából, mint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog részét képező részjogosítványából ugyancsak következik, hogy a Debreceni Ítéltábla az elsőfokú ítéletet jóváhagyja, fellebbezési kérelmem elutasítja, ez a

döntés nem eredményezheti azt, kereseti kérelmem hivatkozott elemeit egyetlen egy bírói fórum sem vizsgálta meg. A Debreceni Ítéltábla a harmadlagos kérelmemről nem döntött. Az elsődleges és másodlagos keresetemet úgy utasította el, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta csupán indokolásában egészítette ki, módosította azt.

Ezzel sérült az Alaptörvényben rögzített tisztességes bírósági eljáráshoz való jogom, hogy a bíróságok az eljárásba vitt jogokat és kötelezettségeket érdemben elbírálja.

Tárgyalás igazságossága

A XXVIII. cikk (1) bekezdéséből következik, hogy a bíróságnak a jogvitákat nyilvános tárgyaláson (az alapján) kell elbírálnia. A tárgyalási elv, a szóbeliség és a közvetlenség a polgári peres eljárás alapelvei közé tartozik. A tárgyaláshoz való jog azt a célt szolgálja, hogy a peres felek előadhassák álláspontjukat, reagálhassanak az ellenérdekű fél állítására. Ez a megismételt elsőfokú eljárásban is megilleti a feleket.

Az első fokú bíróság elkövetett eljárási szabálysértése miatt, az eljárás újból történő lefolytatására (teljesebb bizonyítás felvételére) az ügy visszakerül az első fokú bírósághoz. Ekkor az első fokú bizonyítási eljárást – bizonyos korlátok között – teljes terjedelmében előlről kell kezdeni. /Alkotmánybíróság 22/2014. (VII.15.) AB határozat, Indokolás (58)/.

A megismételt eljárás követelménye, hogy az elsőfokú bíróság érdemi tárgyalást tartson. a 2019. 06. 24. napján megtartott (29. sz. jegyzőkönyv) tárgyaláson halasztást kértem. A bizonyítási indítványom mellőzése nélkül berekesztette a tárgyalást és az addig meglévő iratok alapján hozta meg az ítéletét.

Ezzel sérült a tisztességes tárgyalás tartására vonatkozó Alaptörvényben rögzített jogom.

Fegyveregyenlőség elve

A Pp. 3. § (6) bekezdése szerint a bíróság kötelessége, hogy a féllel megismertesse a másik fél által a bírósághoz tárgyaláson kívül benyújtott kérelmet, és lehetővé kell tennie, hogy a fél ezekre törvényben előírt határidőben nyilatkozhasson. Ez az elv egyenesen következik a törvény- és a bíróság előtti egyenlőség alkotmányos elvéből. Az Alkotmánybíróság a 6/1998. (III.11.) AB határozatában a tisztességes eljárás elvével kapcsolatban kifejtette, hogy az eljárásban szereplő adatok és dokumentumok teljes megismerése és – megfelelő biztosítékok között – birtoklása a „mindenképpen biztosítandó” jogok közé sorolható. Az Alkotmánybíróság az Alkotmány 57. § (1) bekezdésének tartalmi elemét adó azon garanciákból indul ki, amely szerint jogainak érvényesítése érdekében a bíróság előtt mindenki egyenlő eséllyel rendelkezik. Ebből pedig az adott esetre nézve az következik, hogy a peres eljárás során minden, a per tárgyát érintő releváns iratot a peres felek mindegyike ugyanolyan mélységben és teljességben, továbbá azonos módon ismerhesse meg. Ez biztosítja a jogvitában álló peres felek között a „fegyverek egyenlőségét” ezáltal a tisztességes eljáráshoz alkotmányi értelemben vett minőségét. Nincs olyan „elkerülhetetlen szükségesség” amely a tisztességes tárgyaláshoz való jogát korlátozhatná, mivel a tisztességes eljárás, ezen belül a „fegyverek egyenlősége”, illetve alkotóelemeinek összessége a jelen esetben az alapvető jog lényeges tartalma.

A Debreceni Ítéltábla 2019. január 17. napján kelt Pf.I.20.717/2018/5. sz. végzésében meghatározta, hogy az elsőfokú bíróság a másodfok utasításának megfelelően érdemi eljárást folytasson le.

A megismételt első tárgyalási napon kértem a bírósági meghagyás kibocsátását, mivel a II. r. alperes az első tárgyalási napon továbbra sem terjesztett elő hatályosan elektronikusan ellenkérelmet. A bíróság nem bocsátott ki bírósági meghagyást. A II. r. alperes a 2019. február 27. napján (10. sz. jegyzőkönyv) felhívta nyilatkozat megtételére a meghatalmazás hiánya és egyéb kifogásom alapján 2019. március 15. napjáig küldje meg elektronikusan. A II. r. alperes 2019. június 11. napján tett eleget kötelezettségének, mivel 2019. március 13. napján nem a Nyíregyházi Törvényszéknek küldte meg. A 2019. 06.11. napján kelt alperesi nyilatkozatot 2019. 06.20. napján vettem át, ezért a 2019. 06. 24. napján megtartott (29. sz. jegyzőkönyv) tárgyaláson, mivel nem tudtam felkészülni az abban foglaltak megválaszolására, ezért halasztást kértem, melyre nem kaptam lehetőséget, hogy arra érdemben reagáljak.

A bíróság nem biztosította a fegyverek egyenlőségének elvét, mikor nem biztosította a részemre, hogy egyenlő esélyem és alkalmam legyen arra, hogy tény és jogkérdésben véleményemet kifejtthessem és állást foglaljak a 2019. június 11. napján benyújtott II. r. alperes nyilatkozatával kapcsolatban. Ezzel megsértette a „ fegyverek egyenlőségét” ezáltal tisztességes eljáráshoz alkotmányi értelemben vett minőségét.

Pártatlanság követelménye

„ A bírósági eljárásokban a pártatlanság követelményének érvényesülését az eljárási törvények hivatottak biztosítani” (3192/2017.(VII.21.) A határozat, Indokolás (15). A pártatlan bírósághoz való jog alapjogként, mint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog egyik lényeg eleme, az adott bírósági ügyben eljáró bíróval, bírakkal szemben az ügy, valamint az abban részt vevő felek iránti elfogulatlanság követelménye (3192/2017. (VII.21.) AB határozat, Indokolás (13). „ A pártatlanság követelményének van egy szubjektív, a bíró magatartásában rejlő és objektív, a szabályozásban megnyilvánuló követelménye (36/2013. (XII.5.) AB határozat, Indokolás (48)/. A pártatlanság követelménye értelmében el kell kerülni, minden olyan helyzetet, amely jogos kétséget kelt a bíró pártatlansága tekintetében (3242/2012. (IX.28.) AB határozat, Indokolás (13)/. Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a törvény által felállított bíróság függetlensége és pártatlansága egy olyan általános jogelv, amely a legalapvetőbb emberi jogok közé tartozik (lásd például: 34/2013. (XI.22.) AB határozat, Indokolás (25)/. Független és pártatlan bíráskodás hiányában az egyéni jogok érvényesítése szenved csorbát. Mindebből következik, hogy a tisztességes bíróság tárgyalás követelményrendszerének szerves részét alkotó függetlenség és pártatlanság a demokratikus jogállamokban feltétlen érvényesülést kívánó alkotmányos igényként jelentkezik (34/2013. (XI.22.) AB határozat, Indokolás (28), lásd erről még: 7/2013. (III.1.) AB határozat, Indokolás (24)/” (21/2016.(XI.30.) AB határozat, Indokolás (38). „ Az Alkotmánybíróság a bírói pártatlanság megítélése során figyelembe veszi (erre nézve lásd: 34/2013. (XI.22.) AB határozat, Indokolás (32)/, az Emberi Jogok Európai Bíróságának erre vonatkozó joggyakorlatát, mely a bírói pártatlanság megítélésénél kiemelt jelentőséget tulajdonít a külső látszatnak. Ezzel összefüggésben a 34/2013. (XI.22.) AB határozat kiemeli, hogy azokban az ügyekben, amelyekben a bírák pártatlansága kérdőjeleződik meg, fontos ugyan az eljárás alá vont személy kételye, azonban annak van döntő jelentősége, hogy ez a kétely objektív szempontok alapján igazolható-e, vagyis a bíró pártatlanságának látszata válik-e kétségessé (Indokolás (28)”) (3192/2017.(VII.21.) AB határozat, Indokolás (14).” 3027/2018. (II.6.) AB határozat, Indokolás (62).

A megismételt elsőfokú eljárás során Debreceni Ítéletábrla végzésében meghatározottak alapján az eljárás lefolytatása során a II. r. alperest megillető jogokat nem élvezhettem. Bírósági meghagyást nem bocsátott ki, viszont a II. alperes felé Pp. 135. §-ának (4) és (5) bekezdése alapján nem

intézkedett a meghatalmazás pótlásáról, annak határidőben történő betartását nem vizsgálta. Részemre nem biztosította a II. r. alperes nyilatkozatára az észrevételem megtételét. Nekem minden egyes beadványt, teljes bizonyító erejű magánokiratként, két tanú aláírásával kellett benyújtanom. Ha ezt elmulasztottam, figyelmeztetett és azt visszaküldte, annak pótlása miatt. A II. r. alperes vonatkozásában hivatalos tudomása miatt nem tartotta be a Pp. 50. § és a Pp. 66.-73. §-a előírásait.

A megismételt eljárást a másodfokú bíróság döntésének megfelelő, az eljárási törvények betartása mellett kellett volna lefolytatnia a Nyíregyházi Törvényszéknek. Részemre is biztosítania kellett volna azokat a jogokat, melyeket a II. r. alperes részesült.

Ezzel sérült a pártatlanság követelménye, mivel igazolható, hogy a bíró pártatlanságának a látszata vált kétségessé.

Jogértelmezés alkotmányos követelménye

Az Alkotmánybíróság több esetben is megállapította, hogy az Alaptörvény 28. cikke és XXVIII. cikk (1) bekezdése természetes fogalmi egységet alkotnak. A jogértelmezés Alaptörvényben rögzített elveinek betartása minden kétséget kizáróan részét képezi a tisztességes bírósági eljárásban megvalósuló jogértelmezéssel szemben állított minimális alkotmányos követelményeknek. Az Alkotmánybíróság később számos határozatában megerősített, és hatályos, következetes gyakorlatának megfelelő, 6/1998. (III.11.) AB határozatában megállapította, hogy a „fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes” (ABH1998,95.) legutóbb megerősítette a 3254/2018. (VII.17.) AB határozat, Indokolás (41). Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog érvényesülésének megítélését minden esetben tartalmi vizsgálathoz kötötte: „elemezte az alapjog állított sérelmére vezető jogszabályi környezetet és bírói döntést, a szabályozás célját és a konkrét ügy tényállását, majd pedig – mérlegelés eredményeként – mindezekből vont le következtetéseket az adott esetre nézve megállapítható, alapjogsérelemre nézve”. (20/2017. (VII. 18) AB határozat (továbbiakban Abh2.) Indokolás (17). (Alkotmánybíróság 23/2018. (XII.28) AB határozata, Indokolás (26-27).

Az Alkotmánybíróság az Abh2.-ben kapcsolta össze a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát. Elvi éllel kimondta: „(a) bírói függetlenségnek nem korlátozza, sokkal inkább biztosítéka a törvényeknek való alávetettség: a bírónak a határozatait a jogszabályok alapján kell meghoznia. Ha a törvénynek való alávetettségtől a bíróság oldja magát, saját függetlenségének egyik tárgyi alapját vonja el. A vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelvével /Indokolás (23).” (Alkotmánybíróság 23/2018. (XII.28) AB határozata, Indokolás (28).

A bíróság feladata a jogértelmezése, azonban feladatát csak az Alaptörvény keretei között, a jogalkotói cél elsődleges figyelembevételével, de semmiképpen sem annak ellenére gyakorolhatja. Ezen rendelkezés a hatalommegosztás elvének érvényesülését biztosítja, hogy kizárja, hogy a bíróság a jogértelmezése során jogalkotóvá váljon. A jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előreláthatósági elvárás (20/2017.(VII. 18.) AB határozat, Indokolás (45). Jelen ügyben a döntés jellegét az alapozza meg, hogy

a bíróság tudatosan mellőzte az Alaptörvény 28. cikk és a XXVIII. cikk (1) bekezdése alapján annak alkalmazását, pontosan meg nem jelölt jogszabályhelyre, illetve meg nem határozható forrásra hivatkozva annak alkalmazását elvette.

Jelen ügyben a bíróságok jogértelmezése nem felel meg a jogszabály céljának, mivel az alábbi előírásokat figyelmen kívül hagyta:

- Az elektronikus kapcsolattartás vonatkozásában

A Pp. 394/I. § b) az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat hatálytalan és úgy kell tekinteni, hogy az elektronikus úton kapcsolatot tartó nyilatkozatot egyáltalán nem tesz. Az Alkotmánybíróság 3274/2018.(VII. 20.) AB határozat, Indokolás (32), Kúria Mfv.III.10.229/2018/6. sz. ítélete, BH 2019.6.174., BH 2019.3.89. Döntései.

Értelmezésem szerint a Pp. 394/I. § b) szerinti esetben, köztük a Pp. 105- 110. § előírásai, erre vonatkozó kifejezett rendelkezés hiányában nem alkalmazható.

- A Debreceni Ítéltábla hivatalos tudomása van arról, hogy a II. r. alperes elnöke [REDACTED]

A Pp. 163. § (3) bekezdésében rögzített kötelezettség megszegése a Legfelsőbb Bíróság szerint az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabálysértésnek minősül, ha a bíróság a korábbi perben hivatalos tudomására jutott tényeket anélkül fogadja el valónak, hogy a hivatalos tudomás forrását megjelölve a felek figyelmét erre felhívna (BH2007.416.)

- A képviseletre vonatkozó meghatalmazás és annak benyújtása

Az Alkotmánybíróság korábban azt is megállapította, hogy a jogi képviseletre vonatkozó rendelkezések egyértelműen szabályozzák a meghatalmazáson alapuló jogi képviselet terjedelmét, tárgyi és időbeli hatályát, illetve a korlátozásának a hatókörét a bíróságok irányában. A meghatalmazást ugyanis az első eljárási cselekményt megelőzően kell a bíróságnak benyújtani és (amennyiben maga a meghatalmazás eltérően nem rendelkezik) az azon alapuló jogi képviseleti jogosultság az eljárás egészére kiterjed, illetve képviselet jogkörének a bíróságok irányában történő korlátozása annyiban hatályos, amennyiben a korlátozás a meghatalmazásból kitűnik. (3285/2017. (XI.14.) AB határozat, Indokolás (34).

Pp. 394/J § (2) A jogi képviselő elektronikus kapcsolattartás esetén a keresetlevél vagy az első, a bírósághoz benyújtott beadvány mellékleteként csatolja az általa elektronikus formába átalakított meghatalmazást. A bíróság az eredeti meghatalmazás bemutatására hívja fel a jogi képviselőt az egyezőség megállapítása érdekében, ha e tekintetben alapos kétsége merül fel.

- Az előzményi ügyben hozott jogerős ítélet az alapügyben nem volt vitássá tehető

Keresetemben én az alapper bíróságának a károkozó magatartását, mulasztását, illetőleg az ebből származó kártérítési felelősség fennállásának vizsgálatát kértem, melyet arra alapoztam, hogy a per során olyan anyagi és eljárásjogi jogszabálysértéseket követtek el, amely okozati összefüggésben állnak az általam állított károsodásaimmal. Ezek a kérdések ugyanis az alapperben nyilvánvalóan nem képezték a vizsgálat tárgyát és ezért annak eredménye sem jelenhetett meg a jogerős ítéletben. (Kúria Pfv.III.21.487/2010/5. sz., Kúria Pfv.III.20.542/2012/6. sz. ítélete).

- A hatályon kívül helyező végzés jogi jellemzői

A hatályon kívül helyező végzés speciális vonása abban jelenik meg, hogy a pervezető tartalom ellenére sem értékelhető Pp. 227. § (2) bekezdésében írt, kötőerővel nem rendelkező, egyszerű

pervezető végzésnek, hanem a Pp. 227. § (1) bekezdése szerint minősülő olyan végzésnek tekintendő, amelyhez, mind az azt meghozó másodfokú, mind pedig a per újabb tárgyalására utasított elsőfokú bíróság kötve van. Ez azt jelenti, hogy a kihirdetés után a másodfokú bíróság legfeljebb a kijavítás és kiegészítés szabályai szerint változtathat, míg az elsőfokú bíróság semmilyen módon nem szabadulhat a per újabb tárgyalásának a másodfokú bíróság utasításait szem előtt tartó lefolytatására irányuló kötelezettség alól. A hatályon kívül helyező végzés meghozatalával a másodfokú bíróság a fellebbezést elintézi és az előtte folyamatban volt fellebbezési ügyet befejezi. Ezt követően az elsőfokú bíróságon a hatályon kívül helyező végzést a bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII.1.) IM rendelet (BÜSZ) 2. § 12.) pontja értelmében kezdőiratként, míg a visszaérkezett iratokat ügyviteli szempontból új ügyként kell kezelni. Ezzel szemben eljárásjogi értelemben a megismételt eljárás nem minősül új pernek, hanem a korábbi folytatásának tekintendő. Ennek következtében a kitűzött tárgyalás nem értékelhető a per első tárgyalásának és nem fűződnek hozzá olyan jogkövetkezmények, amelyeket a törvény az első tárgyaláshoz kapcsol. (Például bírósági meghagyás kibocsátásának a lehetősége, vagy a per megszüntetése a szabályszerűen megidézett felperes távolléte miatt). A megismételt eljárásra mindenben az elsőfokú eljárás általános szabályai az irányadók. Ennek következtében nincs perjogi akadálya a felek részéről új tény állításának, új bizonyíték megjelölésének, sem annak, hogy a felperes keresetét megváltoztassa, vagy az alperes viszontkeresetét támaszthasson. Ugyanakkor a feleknek az alapeljárásban tett nyilatkozatai és eljárás cselekményei korábbi hatályukat megtartják. /Kúria Polgári Kollégiuma Joggyakorlat-Elemző Csoport: Összefoglaló vélemény A perorvoslati bíróságok hatályon kívül helyezési gyakorlata Budapest, 2013. december 2./

A bírósági döntések azért sértik a jogaimat, mer az előző pontokban megfogalmazottak szerinti jogalkotói szándéknak, Alaptörvénnyel összhang szerinti értelmezésnek ellentétesen értelmezik a jogszabályokat. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jog és jogorvoslathoz fűződő alkotmányos alapjog csak akkor biztosított, ha a bíróságok a peres eljárás során a jogszabályokat az Alaptörvény 28. cikkének figyelembevételével azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik, és nem pedig önkényes módon. A bíróságok indokolatlanul figyelmen kívül hagyták a hivatkozott jogszabályokat, az Alkotmánybírósági döntéseket, kialakított normákat. Ezzel megsértették az Alaptörvényben biztosított jogaimat.

Az Alkotmánybíróság 13/2014. (IV.18.) AB Határozat, Indokolás (51) pontjában megállapította: „Az Alkotmánybíróságnak az alkotmányjogi panasz alapján folytatott eljárásokban elsősorban jogvédelmi szerepe van, mert az Abtv. 26–27. §§ rendelkezései értelmében az a feladata, hogy az Alaptörvényben elismert alapjogoknak ténylegesen érvényt szerezzen. Ebből következően az Alkotmánybíróság feladatához tartozik annak megválaszolása is, hogy egy adott jogszabály mely jogalkalmazói értelmezése találkozik az Alaptörvényben elismert jogokban rejlő egyes követelményekkel. Az Alkotmánybíróság az alapjogi követelményrendszer érvényesülését a bírói döntések alkotmányos ellenőrzésén keresztül utolsó belföldi fórumként végső soron maga garantálja [8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [55].”

Indokolási kötelezettség

Az indokolás hiánya vonatkozásában az Alkotmánybíróság, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében előírt jogszabály értelmezési kötelezettségre is, azt vizsgálja, hogy az indokolási kötelezettséget előíró eljárás jogszabályokat a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek megfelelően alkalmazta-e. Az Alkotmánybíróság tehát a rendes bíróságoktól

eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon {3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]}. [26]

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes bírósági eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon {lásd 7/2013. (III. 1.) AB határozat Indokolás [34]}. [27]

Keresetemben a Pp. 2. § (3) bekezdésére alapított kártérítést, illetve a megismételt eljárásban annak módosításában a Ptk. 349. § (3) bekezdése, 339. § (1) bekezdése alapján vagyoni és nem vagyoni kártérítés megtérítésére kértem kötelezni a bíróságot. A Pp. 3. § (1) bekezdése szerint a bíróság a polgári ügyek körében felmerülő jogvitát erre irányuló kérelem esetén bírálja el. A Pp. 3. § (2) bekezdése szerint a törvény eltérő rendelkezése hiányában a felek által előterjesztett kérelmekhez, jognyilatkozathoz kötve van, azokat tartalmuk szerint veszi figyelembe.

A Pp. 2. § (1) bekezdése a bíróság a feladataként határozza meg, hogy a feleknek a jogvita elbírálása során a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogának érvényesítését. A jogerős ítélet az (1) bekezdésben írt kötelezettség közül csak az egyiket vizsgálta, hogy sérült-e az ésszerű időn belül történő befejezéshez való jogom. A másik vizsgálatát nem végezte el, hogy a perek tisztességes lefolytatásához való jogom sérült-e. Nem vizsgálta a vagyoni és nem vagyoni kártérítési igényem sem. Az eljárási bíróságok egyike sem adott számot arról, hogy miért hagyták figyelmen kívül a keresetemben, illetve a fellebbezésben előadottakat az eljárási és ügyviteli szabályok alkalmazásának ellenőrzését, természetesen abból a szempontból, hogy azok megsértése jelenti-e az (1) bekezdésben írt alapjogok megsértését. Ezt a követelményt maga az (1) bekezdés rendelkezése támasztja, hiszen az említettek megítélése nélkül e jogok megsértéséről állást foglalni nem lehet. A vagyoni és nem vagyoni kár vizsgálata során a kártérítési per bírósága nem vizsgálta, hogy az alapper bíróságának esetleges károkozó magatartását, vagy mulasztását, illetőleg ebből származó kártérítési felelősség fennállását. Ezek a kérdések ugyanis az alapperben nyilvánvalóan nem képezték a vizsgálat tárgyát és ezért annak eredménye sem jelenhetett meg a jogerős ítéletben.

A Pp. 221. § (1) bekezdése értelmében az ítélet indokolásában röviden elő kell adni a bíróság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével, hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, amelyeken a bíróság ítélete alapszik. Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tény nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

A perben az első-, másodfokon eljáró bíróságok nem tettek eleget, hogy az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeimet kellő alapossgal megvizsgálják és annak értékeléséről számot adjanak.

A bíróságok formailag indokolták a határozataikat, mivel érdemi döntés indokául nem szolgálhat ítélt dologra történő hivatkozás.

A Debreceni Ítéltáblának a Nyíregyházi Törvényszék ítéletét a fellebbezésben kért elsődleges kérelem alapján meg kellett volna változtatnia, olyan kérdésekben is határozhat, amelyeket az elsőfokú bíróság nem tárgyalt, illetőleg nem határozott a Pp. 253. § (3) bekezdésében foglaltak alapján.

A másodfokú bíróságnak a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között kell (és lehet) döntenie, ennek figyelmen kívül hagyása a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó súlyos eljárási hiba (BH 2017.2.61.).

A másodfokú bíróság a harmadlagos kérelmemet éremben nem vizsgálta meg, és nem indokolta meg annak mellőzésének okát sem.

Az indokolási kötelezettségét azzal is megsértették a bíróságok, amikor az ügy egyik leglényesebb részéről, az adott tényállásra nyilvánvalóan vonatkozó jogszabályi rendelkezések nem alkalmazása okairól nem adott számot határozatában. A bíróságok önkényesen jártak el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem alkalmazták.

A bíróságok indokolási kötelezettség alkotmányos követelményét megsértették, hogy nem indokolták meg, hogy az adott jogkérdésre irányadó, hatályos jogi normákat miért nem alkalmazta. Másrészt, ezzel párhuzamosan, önkényesen jártak el akkor, amikor a jogkérdésre nyilvánvalóan vonatkozó jogi normákat nem vették figyelembe. Harmadrészt önkényesen jártak el akkor is, amikor döntését egy olyan bírósági joggyakorlatra alapította, amelynek alapjául szolgáló jogi normákat a Kúria, illetve az Alkotmánybíróság több eseti döntésében is meghatározott.

A bíróságok megsértették az alkotmányos értelemben vett indokolt bírói döntéshez való jogomat azzal, hogy a meghozott döntésüket nem az Alkotmánybíróság által kidolgozott alaptörvényi értelmezésnek megfelelő szinten és tartalommal indokolták meg.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. A jogalkotó a különböző eljárásokra irányadó törvényi szabályozásokban határozza meg az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket és azok igénybevételének a módját /22/2014. (VII.15.) AB határozat, Indokolás (95)/, azonban a jogorvoslathoz való jog tekintetében az Alkotmánybíróság gyakorlata számos követelményt határozott meg, amelyeknek meg kell felelnie a jogorvoslati rendszernek. E követelmények vonatkozásában az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alkotmány alatt és az Alaptörvény hatályba lépését követően is következetes volt. A jogorvoslat egyik elemeként az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítását rögzítette /35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás (16)/, melyhez a közigazgatási döntések vonatkozásában társult a bírói út rendelkezésre állásának követelménye is. További elemként határozta meg az Alkotmánybíróság a jogorvoslati fórum abbéli képességét, hogy a sérelmezett döntést felülvizsgálja, és a sérelem fennállása esetén a döntés megváltoztatása vagy megsemmisítése (hatályon kívül helyezése) révén a sérelmet a döntésre visszaható módon orvosolja. Minden jogorvoslat lényegi, immanens eleme a jogorvoslati lehetőség, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát /3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás (37), 35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás (16)/. Végezetül pedig a jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslati eszközök igénybevételét foglalja magában /9/2013. (III. 6.) AB határozat, Indokolás (28), 20/2015. (VI.16.) AB

határozat, Indokolás (16), vagyis elégséges az egyfokú jogorvoslat.” 25/2018. (XII. 18.) AB határozat, Indokolás (17).

Az Alkotmánybíróság megállapította: „ Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják. A jogorvoslati út igénybevételének nem előfeltétele továbbá valamely jog – esetleg alapjog – tényleges sérelmének a bekövetkezése, elegendő, ha az érintett megítélése szerint jogát (jogos érdekét) sérti a támadott döntés. „ (3064/2014. (III.26.) AB határozat, Indokolás (16)-(17)). Alkotmánybíróság 12/2015. (V.14.) AB határozat, Indokolás (26).

A Nyíregyházi Törvényszék 1.P.22.119/2017/33. sz. ítéletében elutasította a keresetemet. A 2018. októberrel kelt fellebbezésemet a Debreceni Ítéltábla nem bírálta el, mivel az elsőfokú bíróság a II. r. alperes nyilatkozatai hatálytalanságának következményeit nem alkalmazta, de nem is tett a hatálytalanság kiküszöbölésére irányuló cselekményt. A Debreceni Ítéltábla 2019. január 17. napján kelt Pf.I.20.717/2018/5. sz. végzésében hatályon kívül helyezte az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a Nyíregyházi Törvényszék 1.P. 20.104/2019/31. sz. ítéletében ismételt elutasította a keresetemet. 2019. augusztus 21. napján kelt fellebbezésemet a Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt ítélete helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, pontosításokkal illetve kiegészítésekkel. A fellebbezésemben foglaltak alapján nem, vizsgálta, nem bírálta el a vagyoni és nem vagyoni kárigényemre előadott érveim mellett a kártérítési igényem tisztességes eljárásra vonatkozó részét sem. A harmadlagos kereseti kérelmemre vonatkozóan az eljárást le sem folytatta. Ezzel nem biztosította a tényleges és hatékony jogorvoslati lehetőséget, ezzel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét idézte elő.

Összefoglalva megállapítható, hogy a perben eljáró bíróságok megsértették a tisztességes eljáráshoz fűződő jog tartalmát kitöltő részjogosítványokat, köztük az indokolt bírói döntéshez való jogomat. A másodfokú bíróság megsértette a jogorvoslatihoz való alapvető alkotmányos jogomat azzal, hogy az elsőfokú bíróság döntését további vizsgálat nélkül hagyta helyben és harmadlagos kérelmemre vonatkozóan eljárást le sem folytatta.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a beadványomban részletesen kifejtett indokaim alapján a Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt Pf.I.20.361/2019/5. sz. ítéletét és a Nyíregyházi Törvényszék 2019. július 3. napján kelt 1.P.20.104/2019/31. sz. ítéletét, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést semmisítse meg.

Kérem továbbá a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Pp. 359/C. § (2) bekezdése alapján hívja fel az elsőfokú bíróságot az alkotmányjogi panaszban támadott határozatok végrehajtásának felfüggesztésére.

Budapest, 2020. március 16.

Tiszte

Melléklet:

- Debreceni Ítéltábla 2019. január 17. napján kelt Pf.I.20.717/2018/5. sz. végzése
- Nyíregyházi Törvényszék 2019. július 3. napján kelt 1.P.20.104/2019/31. sz. ítélete
- 2019. augusztus 21. napján kelt fellebbezésem
- Debreceni Ítéltábla 2020. január 9. napján kelt Pf.I.20.361/2019/5. sz. ítélete
- Adatkezelési nyilatkozat